Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold
Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

Høring ifm. vægtning mellem trafiksikkerhed og fremkommelighed på Gammel Køge Landevej

04-11-2026

Kære Valby Lokaludvalg

Forligskredsen bag Budget 2024 skal tage stilling til forholdene og konsekvenserne omkring Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens forslag til forbedring af trafiksikkerheden i krydset mellem Gammel Køge Landevej og Carl Jacobsens Vej. Løsningen vil eliminere risikoen for alvorlige ulykker, men har vist sig også at påvirke bilfremkommelighed og busdrift på en meget trafikeret strækning og vil annullere effekten af et foreslået busfremkommelighedstiltag på strækningen.

Valby Lokaludvalg får på de næste sider en beskrivelse af forholdene i høring i forbindelse med, at forligskredsen skal træffe en beslutning om, hvorvidt trafiksikkerhedsprojektet i krydset mellem Gammel Køge Landevej og Carl Jacobsens Vej skal gennemføres eller ej.

Høringspunkter
Lokaludvalget må i forbindelse med høringen gerne tage stilling til:

1. hvordan lokaludvalget forholder sig til vægtningen mellem trafiksikkerhed og fremkommelighed for bil- og bustrafik specifikt i krydset Gammel Køge Landevej/Carl Jacobsens Vej
2. hvad lokaludvalget har af ønsker ift. den fremtidige anvendelse af Gammel Køge Landevej og hvad vejen skal bidrage med for Valby og København.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen og Økonomiforvaltningen deltager gerne på et møde og svarer på spørgsmål om sagen og de sammenfaldende projekter.

Bilag
Oversigtskort
Eksisterende forhold og projektforslag - trafiksikkerhedsprojektet

Rådhussekretariatet
Rådhuspladsen 1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

Sagsfremstilling
I Budget 2024 (5. oktober 2023) (A, B, C, F, I, O og V) blev der afsat 4,1 mio. kr. til krydsombygning Gammel Køge Landevej/Carl Jacobsens Vej, som er kortlagt som et uheldsbelastet kryds for særligt cyklister.

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har siden høringen af Valby Lokaludvalg i januar 2026 sammen med Økonomiforvaltningen undersøgt trafiksikkerhedsprojektets effekt på bil- og busfremkommeligheden ad Gammel Køge Landevej. I den forbindelse har forvaltningerne måtte konstateret, at de tiltag, der skal forbedre trafiksikkerheden, ikke kan undgå at påvirke fremkommeligheden for både biler og busser i området væsentligt, herunder et foreslået busoptimeringstiltag på Gammel Køge Landevej.

Økonomiforvaltningen har haft særlig indsigt i bilfremkommeligheden i området, da der i forbindelse med en busfremkommelighedsanalyse er udført et større analysearbejde ved hjælp af trafikmodelberegninger.

Den gensidige påvirkning af trafiksikkerhed og fremkommelighed ses jævnligt i projekter i større lyskryds.

Forligskredsen bag Budget 2024 skal konkret vælge mellem to scenarier.

a) Størst mulig trafiksikkerhed i krydset Gammel Køge Landevej/Carl Jacobsens Vej ved etablering af trafiksikkerhedsprojekt.
b) Bedst mulig busfremkommelighed på Gammel Køge Landevej og opretholdelse af fremkommelighedsniveau for biltrafik ved ikke at etablere trafiksikkerhedsprojekt i krydset ved Carl Jacobsens Vej.

<u>Trafiksikkerhed i krydset Gammel Køge Landevej/Carl Jacobsens Vej</u>
Der er i krydset et entydigt uheldsbillede, hvor de fleste uheld består af ligeudkørende cyklister ned ad jernbanebroen, som rammes af højre- eller venstresvingende bilister på vej mod Carl Jacobsens Vej. Uheldene opstår, da cyklister kommer i høj fart ned ad bakke, og fordi bilisterne presses bagfra, da de blokerer en ligeudbane, mens de venter på at svinge. Svingulykker af denne type kan have en alvorlig karakter.

Den foreslåede ombygning af krydset forebygger svingulykkerne ved at etablere af en opdeling af lyssignalet, så biler fra Gammel Køge Landevej mod Carl Jacobsens Vej svinger, mens cyklisterne holder for rødt. Tegninger af eksisterende forhold og projektforslaget er vedhæftet som bilag.

Opdelingen i såkaldte "bundne" højre- og venstresving for biler kræver, at der på kørebanen etableres en dedikeret svingbane, hvilket reducerer ligeudbanerne på Gammel Køge Landevej til én i hver retning. Hidtil har der ad Gammel Køge Landevej været to ligeudbaner i hver retning, som fungerer som kombinerede ligeud- og svingbaner, hvor biler kan flette over i en anden bane, hvis en bane er blokeret af biler der venter på at svinge.

Busfremkommelighedsprojekt på Gammel Køge Landevej
Gammel Køge Landevej mellem Folehaven og Toftegårds Plads er i dag en hovedfærdselsåre i København med tæt trafik, som også forsinker busserne (linje 1A og 4A).

Busfremkommelighedsprojektet på Gammel Køge Landevej består af signaloptimeringer, der prioriterer busser i tre lyskryds på strækningen. Signaloptimeringerne hænger også sammen med andre busfremkommelighedsprojekter på Toftegårds Plads/Hanne Varmings Plads og Vigerslev Allé, som er vedtaget af Borgerrepræsentationen den 30. april 2026, sammen med en række andre busfremkommelighedstiltag i kommunen. Et oversigtskort over busfremkommelighedsprojekterne i Valby er vedhæftet som bilag. Alle busfremkommelighedsprojekterne.

Signaloptimeringen af de tre lyskryds på Gammel Køge Landevej er vurderet til at have en høj passagereffekt, idet tiltaget vil betyde, at passagerne samlet set bruger mindre tid i busserne pr. døgn på strækningen, samt at rettidigheden af busserne forbedres.

Konsekvenser for bil- og busfremkommelighed
Som konsekvens af den foreslåede ombygning af krydset i trafiksikkerhedsprojektet sænkes kapaciteten for biltrafik ad Gammel Køge Landevej gennem krydset – hovedsageligt da antallet af ligeudbaner reduceres. En trafiksimulering viser, at det ombyggede kryds ikke kan afvikle trafikken på Gammel Køge Landevej i spidstimerne med lange kødannelser både morgen og eftermiddag og perioder med stilstand i trafikken på Gammel Køge Landevej, Toftegårds Alle og en del af Vigerslev Alle.

Signaloptimeringen på Gammel Køge Landevej (busfremkommelighedsprojektet) mister sin effekt ift. passagereffekten, hvis der er kø på strækningen, da busserne kører sammen med øvrig trafik og ikke har en busbane til at køre uden om kø. Signaloptimeringerne på strækningen har dog stadig en fremkommelighedsforbedrende effekt i kombination med trafiksikkerhedsprojektet, da det forventes at have en markant afbødende effekt på den reducerede fremkommelighed ved trafiksikkerhedsprojektet. Hvis trafiksikkerhedsprojektet gennemføres, skal de to vedtagne busprojekter på Toftegårds Plads/Hanne Varmings Plads og Vigerslev Allé revurderes med henblik på at justere dem, hvis de viser sig ikke længere at opnå de ønskede busfremkommelighedsforbedringer.

Der er allerede i dag køkørsel på Gammel Køge Landevej, som vil forværres, hvis fremkommeligheden mindskes, hvilket vil kunne skabe gener og utryghed særligt i kryds, hvis bilisterne blokerer inde i krydsene. Erfaringerne fra København er, at langsom køkørsel primært kan medføre uheld med materiel skade fx ved bagendekollisioner. Eventuelle afledte trafiksikkerhedsudfordringer vil først kunne kortlægges og håndteres efter ændringerne i krydset er udført og det bliver muligt at observere de konkrete adfærdsændringer i trafikken.

Sammenhæng med andre projekter på Gl. Køge Landevej
Der er indbyrdes afhængigheder mellem dette projekt og to andre kommende projekter på Gammel Køge Landevej. Det drejer sig om hhv. krydsombygningerne ved Gammel Køge Landevej/Folehaven, som forventes at blive behandlet af Klima-, Miljø- og Teknikudvalget den 30. november 2026, samt ombygningen af krydset ved Toftegårds Plads, som blev vedtaget af Borgerrepræsentationen den 30. april 2026.

Det er muligt at udføre en trafikanalyse af hele strækningen, for at samordne signalerne og dermed optimere fremkommeligheden for køretøjer, samt få et overblik over trafikken på Gammel Køge Landevej. Der er på nuværende tidspunkt ikke afsat tid eller midler til dette i nogen af de tre projekter, men projekterne koordineres så vidt muligt. En samlet trafikanalyse vil koste omkring 0,5 mio. kr. og kan påvirke tidsplanerne for alle tre projekter. Ved at gennemføre en samlet analyse kan det sikres, at ombygninger af de enkelte kryds tager udgangspunkt i fælles kriterier, så et kryds ikke forværrer noget, et andet kryds har forbedret.